

במתנה

דפיו זהב

על מה שבנוזר זכשיו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 293

פרשת וירא † י"ח בחשוון תשפ"א (5/11/2020)

הכל אפשרי?

מזה בדיוק חשש הקב"ה כשהוא ברא את האישה. שהיא תהיה סקרנית, דהיינו תסקור את המציאות בעיניה הפקוחות, תאסוף את הנתונים שיש לה ואז תחליט: מה שהיה הוא שיהיה. ואת הקפיצה הזו, הקב"ה לא רוצה.

ומה עשתה שרה אימנו - היא עומדת באוהל ומקשיבה לחדשות. ומגיע איזשהו דיווח, איזשהו מלאך שאומר: "יהיה לך ילד". והיא - עומדת מרחוק וסוקרת את הסטטיסטיקה: "רגע-רגע-רגע. זה מתאים לגיל שלי? לא. זה מתאים למצב של האיש שלי כרגע? לא. אחרי בלתי - היתה לי עדנה?" ממש לא".

וכל פרשתנו, "וירא", מתחננת: בבקשה, אל תראו מה שאתם רואים, כי העין של הסוקרים מטעה. הקב"ה יראה דברים אחרים. איך הוא קורא להר המוריה בעקדה - "ה' יראה".⁵

שום דבר בפרשת ו"ירא" הוא לא כשם שהוא נראה:

שואל אברהם את נערי: "אור הראיתם צץ בראש הר המור?"

"לא", הם עונים. "לא נחזה, לא ראינו. רק מהמור.⁶ ראינו רק מהמורה, הר גדול".

"שבנו לכם פה עם החמור, עם משולים לחמור", הוא אומר.⁷ מה זה חמור - ברייה שהולכת כל הזמן באותו תלם ולא מאמינה שהסקרים יכולים להתהפך על פניהם. ופרשתנו מבקשת: תפסיקו "לראות" מה שאתם רואים. תסירו את הלוט!

אני רוצה לדבר על פוליטיקה. אז מי ניצח בבחירות האלה? אנחנו עדין לא יודעים. בקרוב יתבהר מי יהיה נשיא ארצות הברית הבא אבל מי הפסיד? בטוח, בהפסד גורף ומחפיר - הסוקרים. איזו פדיחה נוראה. כבר בבחירות הקודמות בארה"ב הם שגו כל כך, אז הפעם לקחו קליברים מדרגה ראשונה לחיזוי תוצאות הבחירות הנוכחיות וגם הם חזו הפסד מוחץ לטראמפ. הם חזו שביידן מוביל בפערי ענק. והנה פתאום, המרוץ הצמוד הזה.

ויבן אלקים את האישה:¹ התבונן מאין לבראתה. אמר: "לא אברא אותה מן הראש - שלא תהא מיקרת ראשה. לא אברא אותה מן העין - שלא תהא סקרנית [...]. ובאה שרה אימנו, ותפרעו כל עצתי..."^{2,3}

בואו נבין את המדרש המהמם הזה. הקב"ה אומר: אני לא אברא את האישה מהעיניים, כדי שהיא לא תהיה סקרנית; שהיא לא תאמין לסקרים ולסטטיסטיקה. כך ממש כתוב במדרש לפרשתנו! כי הנה, הסוקרים טעו בענק. סוקר יכול לדעת רק מה היה. על סמך מה שהיה, הוא אומר מה יהיה ובעצם אין לו שום אפשרות לדעת מה יהיה, כי לאיש אין נבואה כרגע.

¹ בראשית ב', כב: "ויבן ה' אלקים את האישה אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם".

² משלי א', כ"ה.

³ מדרש בראשית רבה י"ח, ב: "רבי יהושע דסקנין בשם רבי לוי אמר: "ויבן" (בראשית ב, כב) - פתיב, התבונן מאין לבראתה, אמר "לא אברא אותה מן הראש - שלא תהא מיקרת ראשה, לא מן העין - שלא תהא סקרנית, ולא מן האין - שלא תהא צינתנית, ולא מן הפה - שלא תהא דברנית, ולא מן הלב - שלא תהא קנתנית, ולא מן היד - שלא תהא ממשמששנית, ולא מן הרגל - שלא תהא פרסנית, אלא ממקום שהוא צנוע באדם, אפלו בשעה שאדם עומד ערום אותו המקום מכסה", ועל כל אבר ואבר שהיה בורא בה הנה אומר לה: "תהא אשה צנועה, אשה צנועה". אף על פי כן (משלי א, כה): "ותפרעו כל עצתי", לא בראתי אותה מן הראש, והרי היא מיקרת ראשה, שנאמר (ישעיה יג, טז): "ותלכנה נטויות גרון", ולא מן העין, והרי היא סקרנית, שנאמר (ישעיה יג, טז): "וימסקרות עינים", ולא מן האין, והרי היא צינתנית, שנאמר (בראשית יח, י): "ושרה שומעת פתח האהל", ולא מן הלב, והרי היא קנתנית, שנאמר (בראשית ל, א): "ותקנא רחל באחותה", ולא מן היד, והרי היא ממשמששנית, שנאמר (בראשית לא, יט): "ותגנב רחל את התרפים", ולא מן הרגל, והרי היא פרסנית, שנאמר (בראשית לד, א): "ותצא דינה".

⁴ בראשית י"ח, יב.

⁵ בראשית כ"ב, יד: "ויקרא אברהם שם המקום ההוא "ה' יראה" - אשר יאמר היום בזה ה' יראה".

⁶ מתוך הפיוט "עת לשערי רצון להפתח", של המשורר רבי שמואל אבן-עבאס. מופיע במחזור לר"ה וליוה"כ של עדות ספרד.

⁷ מדרש תנחומא לפרשת וירא: "ויבן את המקום מרחוק" - אמר לו ליצחק: "רוצה אתה מה שאני רוצה?" אמר לו: "אני רוצה הר נאה משבח וענו קשור עליו". אמר לנערי "רוצין אתם פלום?" אמרו לו: "אין אנו רוצין אלא מדברות". אמר להם: "שבנו לכם פה עם החמור, הואיל והחמור אינו רוצה ואינכם רוצין כמותו, עם הדומה לחמור, שבנו לכם פה עם החמור, שאתם כמותו".

הצטרפי לקהילת הלומדות הגדולה בעולם!

אלפי נשים מקבלות בכל יום חמישי תורת חיים ישירות למייל, לקריאה, לכבוד שבת!

הרבנית ימימה מזרחי שומרת אותך מעודכנת, עם מוכנות לחיים על כל המורכבות שבהם, והכל – דרך פרשת השבוע וחיבור חזק לחיי אישה ולאקטואליה. תארי לך עיתון משלך, שהוא נשי-אישי, ומעניק מיליון כוחות, אמונה ופרספקטיבה.

כך נראה השיעור:

בשיעור אנחנו מדברות על הכל! אנחנו מקבלות כלים נשיים לשלל אתגרי החיים. אנחנו מחכימות, צוחקות ודומעות.

תוכן עניינים עשיר, הכל מסודר וערוך לקריאה, בשפה קלילה ומובנת ועם ושמחת החיים של הרבנית ימימה.

וגם – אפשר לשתף את ההורים, את בן הזוג, את הילדים בכל הטוב והיפה הזה, ולזכות בלימוד משפחתי משותף.

איך מצטרפים? בקלות. כאן << לחצי

וגם בטלפון 077-8066747 או 054-345-3788
ימים א-ה בין 9:00-15:00

מחכות לך!

כך גם אשת לוט. היא לא מאמינה במהפכות. היא מסתכלת לאחור, כי אלה הנתונים שמזינים אותנו בהם כל הזמן, ומאד מאד קשה שלא להסיק על מה שהיה שגם יהיה. סדום היתה ככה עד היום? לא יתהפך שום דבר.

"תפסיקי", אומרים לה. "תביטי קדימה! א-ל אלוהי הסקרים רואה את הדברים אחרת לחלוטין. יכול להיות מהפך; סדום נהפכת!"

אבל היא לא מאמינה שכזה סיבוב חד אפשרי בכלל. היא תביט לאחור.⁸ והיא תגיד: "לפי כללי הסטטיסטיקה אני לא יכולה להתחנן בגיל הזה ובמצב הזה". "לפי כללי הסטטיסטיקה אני לא יכולה ללדת במצביי". "לפי כללי הסטטיסטיקה, אני מפסידה בבחירות של החיים".

מה קרה לך - ה' יראָה! מהרי, לנשי!⁹ אנחנו לקראת שבת עולמית, בעזרת השם נעשה הפרשת חלה עם בחריין, עם מדינות שלא חשבנו אי פעם שנעשה איתן בכלל. קומי, יש אורח!

ושרה: "מה פתאום. חדל להיות לי ארֶח כְּנָשִׁים.¹⁰ אל תבשר לי. לי, כבר לא יבוא שום אורח בחיים האלה. אני לא מחכה לכולם".

יש מהפכות, אמא שרה. יש מהפכות, גברת לוט. רק צריך להסיר את הלוט. וכשאמריקה סופרת את הקולות, צריך לראות איך ממשלות קמות ונופלות, כי רק לה' נתַכְנֶנו עֲלֹלוֹת.¹¹

איך שמחתי. אמרתי: מֶלֶךְ חַי וְקַיִם - מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ!¹² כי הוא יכול שלא להראות אותות חיים תקופה ארוכה. המופעים שלו בעולם הולכים ונהיים בגדר הבלחות נדירות. ופתאום הבוקר, במופע ענק, אלוקים פה! לא יודעים מי ניצח אבל הסוקרים קיבלו חבטה צורבת מאד. לקב"ה יש עוד אמירה בעולם. אתם לא יודעים הכל. אין, כשהקב"ה מגיע, חבל על הזמן. הוא מתערב בבריאה. לֵב מְלָכִים וְשָׁרִים - בְּיַד ה'!¹³

עוד תהיה לנו מהפכה של שמחה,¹⁴ בעזרת השם. הַיִּפְלֵא מֶה דְּבַרְךָ?¹⁵ הכל אפשרי.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

⁸ בראשית י"ט, כד-כו: "וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת ה' מן השמים. ויהפך את הערים האל ואת כל הכפר ואת כל יושבי הערים וצמח האדמה. ותבט אשתו מאחריה ותהי צריב מלח".

⁹ בראשית י"ח, ו: "וימרה אברהם האלה אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמה סלת לוישי ועשי עגות".

¹⁰ בראשית י"ח, יא: "ואברהם ושרה זקנים באים בגמים חדל להיות לשרה ארֶח פְּנָשִׁים".

¹¹ שמואל א', ב', ג: "אל תרבו תדברו גבחה גבחה יצא עתק מפיכם כי אל דעות ה' ולו נתַכְנֶנו עֲלֹלוֹת".

¹² "ברכות השחר", מתוך סידור התפילה: "מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם. שְׁהַחֲזֵרְתָּ בִּי נְשִׁמְתִי בְּחִמְלָה. רַבָּה אֲמוּנָתְךָ".

¹³ משלי כ"א, א: "פלגי מים לב מלך ביד ה' על כל אֲשֶׁר יִחַפֵּץ יָטֹנוּ". על בסיס בפסוק הה הובא בסליחות נוסח פולין: "פלגי מים בְּיָדְךָ לֵב מְלָכִים וְשָׁרִים. הִטָּה לָבָם לְצַדֵּק מִיִּשְׂרָאֵל".

¹⁴ בפרפרזה על "מהפכה של שמחה", מילים: דורון מדלי, לחן: ינון יהל

ודורון מדלי

¹⁵ בראשית י"ח, יד.